

Česká školní inspekce

Liberecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola „Klíček“, Nový Bor

Adresa: Svojsíkova 754, 473 01 Nový Bor

Identifikátor školy: 600 074 056

Termín konání inspekce: 11. – 13. října 2004

Čj.:	h5-1082/04-1075
Signatura:	oh1ay111

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola „Klíček“ Nový Bor byla usnesením zastupitelstva města Nový Bor, Náměstí Míru 1 sloučena k 1. červenci 2004 s dalšími třemi mateřskými školami do jednoho právního subjektu. Odloučená pracoviště jsou Nový Bor B. Engermanna 263, Palackého 144 a Žižkova 382, součástí jsou školní jídelny. Kapacita je stanovena na 252 dětí, počty dětí v jednotlivých mateřských školách nejsou specifikovány. Ve zřizovací listině je uvedena speciální péče pro děti s řečovými vadami, kterou zajišťuje jedna speciální třída s 13 zapsanými dětmi. Škola pracuje podle školního vzdělávacího programu „Barevné klíčky“, zpracovaného v souladu s „Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání“ č.j.: 14 132/01-22. Spolupracuje se zahraniční mateřskou školou v německém Waltersdorfu.

Provoz je po projednání se zřizovatelem a rodiči dětí stanoven od 6:15 do 16:00 hodin.

Inspekce proběhla ve čtyřech třídách mateřské školy Svojsíkova 754.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekce byla kontrola a zhodnocení:

- ❖ personálních a materiálně-technických podmínek vzdělávání v části Nový Bor, Svojsíkova 754
- ❖ průběhu a výsledků spontánních a řízených činností v části Nový Bor, Svojsíkova 754

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

V kontrolované součásti mateřské školy pracuje osm odborně a pedagogicky způsobilých pedagogů. Ředitelka mateřské školy, která absolvovala vysokoškolské studium speciální pedagogiky, má přímou vyučovací povinnost v rozsahu 13 hodin.

Ředitelka byla do funkce jmenována na základě konkurzního řízení vypsaném zřizovatelem po sloučení čtyř mateřských škol do jednoho právního subjektu. Vytvořila novou organizační strukturu tohoto zařízení. Statutární zástupce školy a vedoucí učitelky jednotlivých pracovišť mají jasně stanovené kompetence. Tvoří vedení školy, které se schází jedenkrát měsíčně. Společné pedagogické porady všech učitelek jsou svolávány dvakrát až třikrát ročně. Jejich náplní je řešení odborných problémů, vzájemné informace ze vzdělávacích akcí, poznatky z kontrolní činnosti ředitelky apod. Zajišťují i přenos potřebných informací. V oblasti organizace provozu si jednotlivá pracoviště zachovávají odlišnosti vyplývající z jejich specifických podmínek. Předávání informací v rámci jednotlivých budov i celé mateřské školy je systémové a funkční. Kontrola jednotlivých pracovišť je poměrně časově náročná.

Způsob vedení pracovníků pověřenými vedoucími učitelkami je ve všech pracovištích mateřské školy založen na dobrých kolegiálních vztazích, spolupráci a vzájemné vstřícnosti. Ředitelka nově vypracovává systém spolupráce, kontrolní a hospitační činnosti včetně pravidel sebehodnocení a hodnocení záměrů programu školy. Jedním ze zdrojů byly i dotazníky pro učitelky k hodnocení jejich výchovně-vzdělávací práce. Všechny učitelky se zúčastňují vzdělávacích akcí. Ve školním roce 2003/2004 to byly kurzy práce na počítači, semináře výtvarných technik a literární výchovy. Nebyly však navštíveny žádné přednášky k rámcovému programu. Jedna z učitelek studuje školský management v bakalářském programu. K samostudiu je ve škole výběr odborné literatury. Kromě finančního ohodnocení

využívá ředitelka především pochvaly, povzbuzením k další práci je také uznání ze strany rodičů.

Personální podmínky jsou velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Budova mateřské školy je udržovaná a včetně školní kuchyně průběžně modernizovaná. Velmi pěkná je vnitřní estetická úprava, adaptované sociální zařízení i účelově přebudované sklepní místnosti na keramickou dílnu. Postupná výměna dětského nábytku zajišťuje dětem vhodné prostředí. V suterénu rekonstruovaná speciální třída svým zařízením i speciálními pomůckami odpovídá potřebám umístěných dětí.

Velmi dobře jsou třídy vybaveny hračkami, stavebnicemi a dalšími pomůckami, které jsou volně dostupné a umožňují dětem volný výběr. Pravidelně jsou využívány klavíry, kytara, gramofony i CD přehrávače. Doplnkově slouží k výuce také elektrické klávesy, dva televizory a počítače. Pro předškolní děti jsou připravovány počítačové programy. Vybavení sportovním nářadím je nadstandardní.

Široký je výběr dětské literatury, odborné pedagogické publikace jsou k dispozici také rodičům.

Udržovaná školní zahrada je zařízená dřevěnými sestavami, prolézačkami, pískovišti a brouzdališti, využívanými v letním období a plně vyhovuje potřebám dětí.

V plánu dalších úprav je řešení poměrně stísněných dětských šaten. Opatření ke zlepšení materiálně-technických podmínek projednává ředitelka pravidelně se zřizovatelem, který určuje priority v kontextu s dalšími odloučenými pracovišti.

Prostorové a materiální vybavení je velmi dobré, podporuje realizaci zvoleného vzdělávacího programu školy.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výchovně-vzdělávací program

Společný vzdělávací program ředitelka po spojení čtyř mateřských škol s ostatními učitelkami postupně vytváří. Současný školní program „Barevné klíčky“ zahrnuje hlavní výchovně-vzdělávací cíle, analyzuje podmínky a směřuje programovou část pro rozpracování v jednotlivých třídách. V třídních programech jsou témata rozepsána do konkrétních činností, plánována je individuální péče. Způsob evaluace je naznačena ve školním programu. Pečlivě je zpracována část speciální péče v logopedické třídě. Ekologické, literárně-dramatické i výtvarné programy jsou zařazeny do mimořádných školních aktivit.

Povinnou dokumentaci vede ředitelka školy a její zástupkyně v předepsaném rozsahu, při kontrole byly shledány drobnější nedostatky (neúplné citace zákonů). Pedagogická dokumentace vedená na třídách průkazně dokumentuje plnění zvolených pedagogických cílů. Dokumentace speciální třídy obsahuje všechny náležitosti včetně depistáže, závěrů z odborných konzultací. Podrobné osobní záznamy využívají učitelky pro následné plánování. Všechny informace a údaje o dětech jsou zabezpečeny proti zneužití.

Kontrola, vykonávaná ředitelkou školy je průběžná. Vzhledem k rozsáhlosti celého subjektu jsou rozděleny kompetence i v oblasti zjišťování kvality pedagogické práce a celý evaluační systém učitelky společně vytváří. Součástí sebehodnocení je „Zpráva o činnosti školy“ s podrobným zachycením života školy v průběhu školního roku.

Uspořádání denních činností a aktivit zohledňuje věkovou strukturu tříd. Organizace jednotlivých celků však byla v některých případech zdouhavá, přerušení spontánních činností odchodem na svačinu působilo rušivě. Ve speciální třídě je dbáno na přiměřenost požadavků ve spojení se specifickými způsoby práce, logopedická péče je plánována konkrétně s ohledem na individuální pokroky jednotlivých dětí. Pitný režim je zaveden celoročně.

Výchovně-vzdělávací program je realizován v souladu se současnými cíli předškolní výchovy.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávacích činností

Hospitovány byly dopolední bloky činností ve třech běžných třídách u tří učitelek, skupinová i individuální speciální péče ve speciální třídě.

Ve výchovně-vzdělávací práci se pozitivně odrážely především zájmy učitelek a jejich další vzdělávání v oblasti výchov.

Spontánní činnosti

Upravené prostředí, dostupnost hraček i pomůcek umožňovaly rozvíjení smysluplných her a činností. Připravenost učitelek se projevovala v nabídce aktivit vycházející motivačně z tématu, ve vstřícnosti a pohotové reakci na aktuální potřeby dětí. Vystupování učitelek bylo nenápadné a nevtíravé, často podněcovaly dětské hry svou přímou účastí. Všechny děti si nacházely smysluplné aktivity, ve kterých mohly uplatnit své zájmy, možnosti a zkušenosti. Při manipulaci s předměty, hračkami a práci s chybou poznávaly vlastnosti materiálů, rozvíjely paměť, pozornost, prostorovou představivost i jemnou motoriku. V jednom případě převažovala hra jednotlivců, spolupráce a kooperace byla pozorována v námětové hře na domácnost. V další třídě se postupně vytvářely skupiny dětí, které ve hře dobře spolupracovaly, dokázaly se dohodnout na rolích a pravidlech, živě komunikovaly. Rozhodujícím faktorem pro rozvoj jejich her byl především dostatek času. Učitelky nacházely příležitosti k pochvale. Oceňováním konkrétního jednání dětí vůči druhým podporovaly vytváření pozitivních vztahů ve skupině. Při vzniklých sporech nabízely dětem možnosti řešení. Přátelská atmosféra dětí podněcovala, přispívala k jejich sebedůvěře.

Spontánní činnosti byly hodnoceny jako velmi dobré.

Řízené činnosti

Plánování a příprava sledovaných činností vycházely z třídních programů a zpracovaných témat. Zpětnovazební záznamy popisovaly průběh, v menší míře hodnotily realizaci konkrétních cílů. Řízené činnosti probíhaly převážně frontálně. Jiné možnosti nebyly dětem nabízeny.

Obsah krátké pohybové chvílky odpovídal aktuální situaci. Pohybové aktivity přispěly k uvolnění dětí i procvičení všech svalových oblastí. V průběhu dopoledne nacházely učitelky více příležitostí k cílenému procvičování mluvidel a jemné motoriky.

Pro řízené aktivity připravily učitelky motivující prostředí i pomůcky. Použité metody nebyly vždy efektivní a frontální způsob práce částečně omezoval uplatnění vlastních zkušeností a znalostí dětí. Jejich zájem vzbuzovaly především přitažlivé pomůcky a rekvizity, méně již opakování stejných činností. Ne vždy byla náročnost a délka zařazených aktivit přiměřená věku a schopnostem dětí. Mírně převažoval verbální projev učitelek, což souviselo s věkem dětí i zvolenými metodami a formami práce. V jednom případě byly pracovní a výtvarné aktivity realizovány ve skupinách v průběhu ranních her. Děti se jich účastnily na základě vlastního zájmu. Po svačině pak učitelka zajímavou formou (volba otázek dětmi) zjišťovala jejich znalosti získané v předcházejících dnech. Slovní projevy dětí vstřícně přijímala a doplňujícími otázkami je rozvíjela. Předjíkala jejich úspěšnost, nacházela vždy důvod

k pochvale. Chováním učitelek, jejich řešením dětských sporů i dalších konkrétních situací byly děti nenásilně vedeny k získávání sociálních dovedností a upevňování vzájemných vztahů. Hodnocení dětí bylo konkrétní, týkalo se nejen znalostí a dovedností, ale i pozitivního jednání a dobrých vztahů s kamarády.

Řízené činnosti byly hodnoceny jako dobré.

Speciální třída

Do speciální třídy jsou děti zařazeny na základě vyšetření a doporučení Speciálně pedagogického centra v České Lípě, které se také podílí na vypracování individuálních vzdělávacích plánů. U některých dětí byly zjištěny sekundární problémy v motorické či psychické oblasti. Praktická realizace zahrnovala potřebnou širší terapii. Členitý prostor, vhodné zařízení, vybavení speciálními pomůckami a hračkami působilo motivačně. Děti nabídky bohatě využívaly, přirozeně se učily porozumět souvislostem. Jejich sociální kontakty byly časté, vytvářely mezi sebou citové vazby ovlivněné vedoucí úlohou některých z nich. Při neúspěchu se snažily některé navzájem pomoci, poradit. Spontánní aktivity byly zařazovány rovnoměrně v průběhu dne, děti měly dostatek příležitostí k seberealizaci.

Přerušování volných her přineslo následně neklid do společného cvičení. Cviky s náčiním, relaxace i hra měly vhodnou návaznost, scházela však důslednost v provádění. Efektivitu ovlivnila také nižší schopnost soustředění dětí.

Kolektivní logopedická péče byla motivačně přitažlivá, navazovala tematicky na předchozí zážitky dětí. Ty byly aktivní, s chutí plnily úkoly a vyhledávaly správná řešení. Cvičení mluvidel, sluchu, rytmu i koordinace pohybů směřovalo k rozvíjení primárních předpokladů komunikativních dovedností.

Individuální náprava řeči je prováděna ve vybaveném logopedickém koutku každodenně, plánovitě. Učitelka dítě vhodně motivovala otázkami z jeho rodinného prostředí, tím navodila důvěrnou atmosféru. Postupovala podle vývojové řady, použila stimulaci mluvidel, uvolnění, fixaci hlásek. Pozitivním hodnocením dítě aktivizovala. Bylo zřejmé, že se chlapec na tuto chvíli těšil a spontánně vypravoval vlastní zážitky i s pečlivou výslovností obtížných hlásek. Efektivita individuální péče byla vysoká.

Spontánní i řízené činnosti byly ve speciální třídě hodnoceny jako velmi dobré.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

- Pro rozvíjení jemné motoriky vytváří učitelky mnoho příležitostí. Pohybový rozvoj je na dobré úrovni.
- Sebeobslužné dovednosti jsou přiměřené věku dětí, jsou průběžně upevňovány. Ve třídách jsou vytvořeny podmínky pro volný výběr hraček, volný pohyb dětí a samostatné užívání WC.
- Důraz na vytváření dobrých vztahů byl v průběhu inspekce dobře pozorovatelný. Komunikace a vztahy mezi všemi zúčastněnými byly přátelské. Děti jsou vedeny k užívání zdvořilostních formulací především vzorem učitelek.
- Rozvoj řečových dovedností odpovídal věku dětí, dětem s vadami řeči škola zajišťuje odbornou péči ve spolupráci s odbornými pracovišti.
- Vzájemná spolupráce byla pozorována především u starších dětí, důsledným individuálním přístupem byly vytvořeny dobré sociální kontakty ve speciální třídě.
- Ve hrách a dramatických činnostech se projevila představitivost a fantazie dětí.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti jsou velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina a změna zřizovací listiny, vydaná městem Nový Bor k 1. 7. 2004 na základě usnesení zastupitelstva č. 0029/04/ZM16
2. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj.: OŠM-019/04-RZS, vydané Krajským úřadem v Liberci
3. Výjimka z počtu dětí ve třídách čj.: OŠM-1212/2004-R, vydaná Krajským úřadem v Liberci
4. Výkaz Škol (MŠMT) V1 - 01 o mateřské škole podle stavu k 30. září 2004
5. Přehledy výchovné práce pro školní rok 2004/2005
6. Evidence docházky dětí všech tříd pro školní rok 2004/2005
7. Evidenční listy dětí všech tříd pro školní rok 2004/2005
8. Přihlášky a rozhodnutí o přijetí dětí do mateřské školy pro školní rok 2004/2005
9. Školní vzdělávací program „Barevné klíčky“ s přílohami.
10. Třídní vzdělávací plány jednotlivých tříd s přílohami pro školní rok 2004/2005
11. Vnitřní řád školy z 1. 9. 2002
12. Organizační řád mateřské školy z 1. 9. 2000
13. Záznamy o dětech ve speciální třídě pro školní rok 2004/2005
14. Individuální plány ve speciální třídě pro školní rok 2004/2005
15. Personální dokumentace pedagogických pracovníků z pracoviště Svojsíkova 754, Nový Bor
16. Zpráva o činnosti školy za školní rok 2003/2004 s přílohami z 25. 9. 2004

ZÁVĚR

Po sloučení čtyř mateřských škol do jednoho právního subjektu vytváří ředitelka nový systém v organizování a vedení pracovníků. Potřeba zachování identity jednotlivých pracovišť s nabídkou osobitých vzdělávacích programů vyžaduje vysoké řídicí schopnosti. Přímá výchovná práce ředitelky je v důsledku nárůstu tříd snížena na minimum, kontrola všech pracovišť je časově náročná.

Výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole Svojsíkova 754 je personálně dobře zajištěna, péči o děti ve speciální třídě zabezpečují učitelky s odborným speciálně-pedagogickým vzděláním ve spolupráci s pracovníky Speciálně pedagogického centra v České Lípě.

Materiálně-technické podmínky, zejména podnětné vnitřní vybavení, přístupnost hraček a zařízená školní zahrada podporují realizaci stanovených vzdělávacích záměrů.

Výchovně-vzdělávací program, nabízející tvořivé aktivity a všestranné využití dle ročních období, vychází z osobnostně orientovaného modelu předškolní výchovy. Prioritou speciální třídy je péče o rozvoj komunikativních dovedností dětí, reedukace řečových vad a pomoc dětem i jinak znevýhodněným.

Všechny hospitované činnosti byly učitelkami promyšlené, připravené. V metodách převládaly řízené společné činnosti bez širší nabídky aktivit. Vstřícný přístup učitelek, akceptující potřeby jednotlivých dětí, se projevoval v přátelských vztazích mezi dětmi a v jejich přirozené komunikaci.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor   Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu   Bc. Růžena Janatová

R. Janatová v. r.

Člen týmu   Mgr. Věra Jirkalová

V. Jirkalová v. r.

V Semilech dne 23. listopadu 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2. 12. 2004

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Bc. Ivana Posseltová

I. Posseltová

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Ke Stadionu 183, P. O. Box 31, 513 01 Semily. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	20.12.2004	h5-1082/04-1075
Zřizovatel	20.12.2004	h5-1082/04-1075

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
--	--	Připomínky nebyly podány.